

ת"פ 22526/02/21 - מדינת ישראל-פמ"ד נגד יאסין אבו זאיד -בעצמו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 22526-02-21 מדינת ישראל נ' אבו זאיד (עציר)
תיק חיצוני: 606/2021

בפני כבוד השופט יובל ליבדרו
המאשימה:
מדינת ישראל-פמ"ד
ע"י ב"כ עו"ד אביב דמרי
נגד
הנאשם:
יאסין אבו זאיד -בעצמו
ע"י ב"כ- עו"ד אהוד בן יהודה

גזר דין

מבוא

1. הנאשם הורשע על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן, בביצוע עבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ועבירות נשק (נשיאת נשק), עבירות לפי סעיפים 333 בנסיבות 335(א)(1)+(2)-ו-144(ב) רישא וסיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").
2. בין הצדדים לא הושגה הסכמה עונשית במסגרת הסדר הטיעון וכל צד טען לעונש באופן חופשי.

כתב האישום

3. מכתב האישום עולה כי בין הנאשם לבין המתלון קיימת היכרות קודמת לאירוע מושא כתב האישום. עובר למועד שיצוין להלן, קשר הנאשם קשר עם שניים נוספים, שזהותם אינה ידועה במדויק, לפגוע במתלון. למימוש תכניתם, הצטיידו הנאשם ואחר (להלן: "האחר") באקדחים, ואילו האדם הנוסף (להלן: "האדם הנוסף"), הצטייד בחרב ארוכה. ביום 22.01.2021, בסמוך לשעה 12:20, סיים המתלון את תפילתו במסגד ברהט (להלן: "המסגד"). המתלון יצא מהמסגד וצעד לעבר מכוניתו, שם ארבו לו הנאשם והאחר, כשהם נושאים עימם את האקדחים. בהמשך, הנאשם והאחר רדפו אחר המתלון המפוחד וירו בפלג גופו התחתון. כתוצאה מהירי ומפגיעה בו, נפל המתלון ארצה ומיד קם וברח מהנאשם ומהאחר. אנשים שהיו במקום, ניגשו אל המתלון ופינו אותו לקבלת טיפול רפואי. כתוצאה מהירי, הובהל המתלון לבית החולים "סורוקה" ואושפז כשהוא סובל מפצע ירי, כניסה ויציאה בברך ימין בקוטר 0.8, ומפצע כניסה בברך שמאל, באספקט מדיאלי קדמי, כאשר הקליע היה תקוע בירך קדמי תת עורי. בחדר מיון בוצעה תחת הרדמה כללית הוצאת הקליע וכן שטיפה והטריה. המתלון שוחרר יום למחרת מבית החולים.

ראיות לעונש

תסקיר שירות מבחן

4. בעניינו של הנאשם הוגש תסקיר של שירות המבחן. מהתסקיר עולה כי הנאשם בן 24, נשוי, אב לילד בן שנה, סיים 12 שנות לימוד ועבד בשלוש השנים האחרונות בתחום הקמעונות בקצביה במרכולים שונים, עזב את מקום העבודה האחרון לדבריו נוכח עומס ולחץ ולא ערך מאמצים למציאת מקום עבודה חדש. הנאשם תיאר את נסיבות חייו האישיות והמשפחתיות בפני שירות המבחן, שלל קשיים כלכליים למרות שאינו עובד ושלל התערות בחברה שולית.

שירות המבחן מסר כי היה בקשר עם הנאשם כבר בהליך המעצר. קיימת התרשמות שהנאשם הבליט את חלקיו החיוביים והמתפקדים, התקשה לשתף באופן מעמיק על אודות דפוסיו הבעייתיים וביטא עמדה קורבנית. שירות המבחן התרשם בזמנו מרמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות עוברת חוק. שירות המבחן הוסיף כי נפגע העבירה סירב לשתף פעולה עמו.

הנאשם שיתף כי החל מגיל 21 עיזב בתדירות סם מסוכן מסוג קנבוס, מסר כי הפסיק את השימוש בכוחות עצמו לאחר שנעצר, שלל צורך להשתלב בטיפול לגמילה מסמים במסגרת קהילה סגורה אך מסר כי מעוניין להשתלב בהליך טיפולי בתחום הסמים במסגרת מאסרו וביחידה לטיפול בהתמכרויות לאחר שחרורו.

הנאשם הודה בביצוע העבירות ומסר כי אלו בוצעו על רקע סכסוך בין המתלונן לאביו שהחל בהיותו בגיל 12 במסגרתו הכו המתלונן ואחרים ממשפחתו את אביו, כי מאז חש תחושת עלבון וצורך לנקום את נקמת המשפחה, כי התכוון לגרום למתלונן מום באמצעות נשק חם שהשאל מגורם לא מורשה על אף שהכיר בחומרה ובאיסור. הנאשם הוסיף כי חש חרטה על מעשיו וכיום הוא מצר על הנזק שגרם למתלונן. הנאשם הציג באמצעות אחיו הסכם סולחה שנחתם בין המשפחות במסגרתו התחייבו המשפחות לסיים את הסכסוך.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם תאר את מניעיו לביצוע העבירות באופן פתוח ואותנטי וכי לו נכונות ראשונית לערוך שינוי מסוים בחייו. שירות המבחן הוסיף כי ההליך הפלילי וחווית המעצר מהווים גורם מרתיע לנאשם.

לצד זאת, ההתרשמות היא שהנאשם פעל על-פי קודים חברתיים מסוימים, מתוך תחושת עלבון וזעם, כי הבין את החומרה ואת הפסול במעשיו ואת המחירים שעלול לשלם בגינם, כי לא הסתפק בנזק הראשוני וכי מעשיו לוו בכוחניות, אכזריות, ונקמנות המשקפים את דפוס התנהגותו האלימים, כי הוא מתקשה לעמוד בגבולות החוק בהקשרים שונים, מתקשה לראות את האחר, מתקשה להכיר בדפוסיו האלימים, כי הביע חרטה מילולית והתקשה לגלות אמפטיה כלפי המתלונן. לאור האמור התרשם שירות המבחן כי קיימת רמת סיכון להתנהגות עוברת חוק ואלימה של הנאשם וכי קיימת נזקקות טיפולית גבוהה בתחום האלימות והסמים. שירות המבחן המליץ על הטלת עונש ממשי ומרתיע על הנאשם.

יצוין, כי בתיק הוזמן גם תסקיר נפגע עבירה, אך מהתסקיר שהוגש עלה כי המתלונן לא היה מעוניין שיוגש תסקיר אודותיו.

5. ב"כ הנאשם העיד לעונש את מר יוסף אבו זאיד.

מר אבו זאיד העיד כי הוא בן משפחתם של הנאשם ושל המתלונן, כי המשפחות גרות באותה שכונה, כי בין המשפחות היה סכסוך שנמשך תקופה ארוכה, כי המשפחות הגיעו בהסכמתם המלאה להסכם סולחה שמבטא את רצונם לסיים את הסכסוך ולפתוח דף חדש למען הילדים והמשפחה, כי בטקס הסולחה השתתפו כ-200 איש וכי גם כיום, בחלוף 5 חודשים מאז נערכה הסולחה השקט בין המשפחות נשמר.

לשאלת המאשימה מסר מר אבו זאיד כי הוא היה חלק מהמארגנים והמובילים של הסכם הסולחה וכי הוא תרגם לבקשת ב"כ הנאשם את מסמכי הסולחה שהוגשו לתיק (סומנו נ/א').

טיעוני הצדדים

6. המאשימה טענה בכתב והשלימה טיעוניה לעונש על-פה. המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 4 ל-7 שנות מאסר. המאשימה עתרה לעונש של 5.5 שנות מאסר, למאסר מותנה ולפיצוי המתלונן.

המאשימה הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו, למידת הפגיעה הממשית והקשה בהם ולנסיבות ביצוע העבירות לרבות לתכנון שקדם לביצוע העבירות, להצטיידות ולשימוש בנשק חם, לעובדה כי הירי בוצע במקום הומה אדם באור יום, לעובדה כי הנאשם ביצע את מעשיו לאחר שהמתפללים יצאו מתפילה במסגד, לפוטנציאל הסיכון שבירי מנשק חם לנאשם ולסביבה, לאכזריות ולתעוזה של הנאשם בביצוע העבירות, לנזק שגרם לנפגע העבירה, לעובדה כי ירה לעברו מספר כדורים ולא פסק עד שגרם לו נזק בשתי ברכיו ולסיבות שהביאו אותו לביצוע המעשים (סכסוך משנת 2009 בהיותו בן 12). המאשימה הפנתה להתרשמות שירות המבחן מהנאשם, לעובדה כי חרטתו של הנאשם היא מילולית כמו גם להמלצתו העונשית להטיל על הנאשם ענישה ממשית, לעובדה כי האקדחים שאיתם בוצעו העבירות לא נמסרו למשטרה, לתוצאות החמורות של השימוש בנשק חם שהפך למכת מדינה בדגש על המגזר הערבי ולמגמת ההחמרה בענישה בעבירות אלו. לעניין זה הפנתה המאשימה לתיקון בעונש המזערי בעבירות הנשק שאף שאינו חל בעניינו מלמד הוא על רוח הדברים ועל המגמה הענישתית בעבירות אלו. המאשימה צרפה דיסק המתעד את האירוע ומסמכים רפואיים. לעניין המסמכים הרפואיים ביקשה המאשימה להתעלם מממצאים שלא נכללו בעובדות כתב האישום המתוקן. המאשימה צרפה גם פסיקה לתמיכה בעמדתה העונשית.

7. ב"כ הנאשם טען על -פה כי מתחם העונש ההולם נע בין שנתיים לארבע שנות מאסר. ב"כ הנאשם עתר לעונש שנע בין 24 ל-26 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי.

ב"כ הנאשם הפנה למועד ביצוע העבירות וטען כי התיקון בחוק העונשין לעניין עונש מזערי בעבירות נשק אינו חל בעניינו של הנאשם. כן עתר ב"כ הנאשם לפעול בהתאם לעקרון הענישה האינדיבידואלית תוך התעלמות מאווירה הציבורית ביחס לתופעת הנשק הלא חוקי והשימוש בו.

ב"כ הנאשם הפנה לנסיבות חייו האישיות-משפחתיות של הנאשם לרבות לעובדה כי זה לא ראה את בנו כשנה מאז מעצרו, לעובדה כי מדובר במעידה חד פעמית של הנאשם שאינה מאפיינת את אורחות חייו של הנאשם אשר תפקד וגדל במשפחה נורמטיבית.

ב"כ הנאשם טען כי יש לתת משקל משמעותי להסכם הסולחה שנחתם בין המשפחות (עוד קודם להסדר הטיעון בתיק

(דנ), סולחה בה השתתפו מאות מכובדים מכל הארץ ואשר שמה קץ לסכסוך ארוך שנים שמהווה מעין סוג של צדק מאחה שמלמד על לקיחת האחריות של הנאשם במובן הרחב.

לעניין נסיבות ביצוע העבירות הפנה ב"כ הנאשם לתיקון המוסכם שנעשה בכתב האישום, לרבות לשינוי הוראת החיקוק של עבירת האלימות הרלבנטי לחומרת המחשבה הפלילית שהייתה לנאשם, לעובדה כי על-פי כתב האישום המתוקן הנאשם ירה לעבר נפגע העבירה יחד עם אדם נוסף, אך לא בצוותא חדא, לספק שנותר ביחס לשאלות האם הנאשם ירה יותר מכדור אחד והאם הכדור שהוא ירה הוא הכדור שגרם למתלונן את הנזק, ספק שצריך להיזקף לטובת הנאשם.

ב"כ הנאשם טען כי הפגיעה והנזק שנגרם למתלונן אינם נמצאים ברף החומרה הגבוהה, כי לא נגרמו לנפגע העבירה מום או הגבלה קבועה כלשהי וכי הראיה לכך היא שהמתלונן שוחרר מבית החולים למחרת האירוע.

ב"כ הנאשם הפנה לגילו הצעיר של הנאשם, להודאת הנאשם ולחיסכון בזמן שיפוטי, להבעת החרטה על מעשיו, לשיתוף הפעולה שלו לאחר מעשה, לאחריות שלקח על מעשיו, לאופק השיקומי ולרצונו של הנאשם לפתוח בחיים חדשים, להשתלבות החיובית בטיפול ובחינוך בכלא, לעובדה כי הוא נעדר עבר פלילי ולעובדה שמדובר במאסרו הראשון על הקושי הנגזר מכך. קריטריונים המציבים את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם. ב"כ הנאשם צרף את הסכם הסולחה בין הצדדים.

8. הנאשם אמר את דבריו. הנאשם מסר כי הוא מתנצל על מעשיו, כי השהות בבית הסוהר קשה לו אם כי הוא משתלב בחינוך וכי לא ראה את בנו הקטן מזה כשנה.

דין

9. סבורני כי מתחם העונש ההולם נע בין 3 שנות מאסר ל-6 שנות מאסר. בקביעת המתחם התחשבתי בערכים המוגנים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובענישה הנוהגת.

10. הנאשם פגע בערכים המוגנים של שמירה על בטחונו, בריאותו, שלמות גופו, כבודו ושלווה של אדם. הנאשם שביצע את המעשים באור יום ובטבורה של עיר באמצעות נשק חם פגע בכך גם בערכים מוגנים של שמירה על שלום הציבור ובטחונו, לרבות הגנה על חיי אדם, שמירה על שלטון החוק, הסדר הציבור ותחושת הביטחון האישי.

11. בית המשפט העליון התייחס לא אחת לחומרה היתרה של תופעת האלימות הפושה והפוגעת בכל חלקה טובה בחברה בישראל ולצורך בהטלת עונשים מרתיעים כדי להתמודד עם התופעה האמורה. לעניין זה ראו למשל דבריה של השופטת ע' ארבל בע"פ 4173/07 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 16.08.2007), פסקה 10:

"רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעברייני האלימות והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה".

בע"פ 7473/20 מדינת ישראל נ' מוחמד מחאמיד (פורסם בנבו, 29.6.2021) התייחס בית המשפט העליון לחומרה הגלומה בהחזקה לא חוקית של נשק במנותק מעבירות האלימות המבוצעות באמצעות אותו נשק:

"בית משפט זה שב וחוזר, חדשות לבקרים, על החומרה היתרה הטמונה בביצוע עבירות נשק, עבירות שהפכו למכת מדינה, שגלומה בה סכנה ממשית לשלום הציבור ולביטחונו כמו גם לסדר הציבורי ואשר מצריכה הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים המשקפים מסר מרתיע... אף בנפרד מהחומרה המופלגת של מעשה החבלה בכוונה מחמירה שביצע המערער, הרי שהוא הורשע בעבירות נשק חמורות, בנסיבות חמורות כשלעצמן. עצם החזקת הנשק שלא כדין על ידי המערער מהווה איום על שלום הציבור ועל הסדר הציבורי. כפי שצוין בעבר, החזקת נשק מהווה תשתית, "גורם בלתי איין", למגוון רחב של עבירות - בהן גם עבירת החבלה בכוונה מחמירה אותה ביצע המערער בסופו של יום..."

12. מידת הפגיעה בערכים המוגנים בענייננו היא משמעותית.

הנאשם יחד עם אחר לקח את החוק לידיים ויצא למסע נקמה במתלונן אשר לטענתו הכה בעבר את אביו יחד עם אחרים (על-פי דברי הנאשם לשירות המבחן). הנאשם והאחרים הצטיידו בשני אקדחים ובחרב ארוכה, יחד עם אחד מהם ארב למתלונן ובצאתו מהמסגד בצוהרי היום, לאחר שרדפו אחריו, ירו בו וגרמו לו לפגיעות בברכיים ולאשפוז בבית החולים.

13. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות נתתי משקל לעובדה שתקיפת המתלונן לא נעשתה במסגרת אירוע ספונטאני שהתלקח כי אם לאחר תכנון מבעוד מועד והצטיידות בכלי נשק; למרדף של הנאשם והאחר אחר המתלונן; לשימוש של הנאשם בנשק חם; לנזק הפיזי והנפשי-רגשי שנגרם למתלונן; לנזק שעלול היה להיגרם למתלונן ולציבור נוכח השימוש בנשק חם במרכז העיר בצוהרי היום (כפי שניתן לראות מהסרטון שהוגש); לעיתוי התקיפה ומיקומה - ביציאה מתפילה במסגד; לסיבה בעטיה תקף הנאשם את המתלונן; לנגישות הנאשם לנשק חם לא חוקי ולעובדה שזה לא נתפס ולא נמסר לרשויות, מה שמשליך על היכולת לעשות בו שימוש חוזר בעתיד, אף אם לא על-ידי הנאשם; לעובדה שהעבירות בוצעו תוך חבירה לשניים אחרים שאף הם היו מזוינים בכלי נשק (חם וקר) ולחלקו של הנאשם בביצוע העבירות.

באשר לטענת ב"כ הנאשם לפיה לא ברור איזו ירייה פגעה במתלונן, אציין כי לא נתתי לטענה זו משקל ממשי נוכח הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן, היינו שגם הוא ירה במתלונן (עובדה 7) וכי כתוצאה מהירי נפגע המתלונן (עובדה 11). כידוע הנאשם גם הודה שהוא עבר עבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ונשיאת נשק.

בכתב האישום המתוקן או בטופס ההסדר לא צוין כי אחריות הנאשם לעבירות נלמדת מכח ביצוע בצוותא או אך מעצם נוכחותו בזירה. לא למותר לציין כי הנאשם עצמו קשר קשר לפגוע במתלונן (עובדה 2) ובדבריו לשירות המבחן מסר כי החליט לפגוע במתלונן מתוך תחושת נקמה על הפגיעה באביו.

לצד זאת, נתתי דעתי לכך שלא נגרם למתלונן נזק גופני קשה במיוחד, מבלי כמובן להקל ראש בפגיעה שנגרמה לו (כעולה גם מהמסמכים הרפואיים שהוגשו).

14. ביחס למדיניות הענישה בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות הבהיר בית המשפט העליון בע"פ 7475/14 קבאה מאדי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 25.12.2014), פסקה 13 כי:

**"כנקודתמוצאלדיוןישלשובולהגישכהעבירהשההורשהמערער
חבלהחמורהבנסיבותמחמירות,לפי סעיף 333 לחוק העונשין ביחדעםסעיף 335(א)(1) לחוק
הינהעבירתאלימותחמורהשהעונשהמירביהקבועבצידההינו
שנותמאסרבפועל.בפסיקתביתמשפטזהניכרתבשניםהאחרונותמגמהברורהשלחמורהענישהבע
בירותאלימותבאופןכלליובעבירתהחבלהחמורהבנסיבותמחמירותבאופןספציפי...לפיכךנקבעכי
ככללענישהזוצריכהלכלולרכיבמשמעותישלמאסרבפועלמאחוריסורגובריח..."**

מנעד הענישה בעבירות אלימות הוא רחב והוא תלוי נסיבות ה"עושה" לרבות גילו, עברו הפלילי, השתלבותו בהליך טיפולי ומידת ההצלחה בהליך זה כמו גם בנסיבות ה"מעשה" לרבות אופי האלימות, האם נעשה שימוש בכלי נשק חם או קר, האם מדובר באירוע מתוכנן או ספונטני, האם קדמה לכך התגרות מצד המותקף, הנזק הגופני והנפשי שנגרם וכיוצ"ב נסיבות המשפיעות על חומרת האירוע.

בע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח ואח' (פורסם בנבו, 5.11.2019) (להלן: "עניין סובח"), בית המשפט העליון קיבל את ערעור המאשימה על קולת העונשים שהושתו על נאשמים 1-3 (ודחה את ערעורם הנגדי) שהורשעו בביצוע עבירות של חבלה חמורה בנסיבות חמורות ובעבירות בנשק, על רקע סכסוך בין משפחת המתלוננים לבין משפחת הנאשמים. במקרה זה נאשמים 1 ו-2 (בע"פ 4439/19) יחד עם אחר ירו לעבר המתלונן שעמד ליד ביתו מתוך רכב כשהם נוסעים הלוך ושוב ופגעו בבטנו התחתונה. נאשם 3 (בע"פ 4439/19) ירה באמצעות אקדח במקום אחר לעבר מתלונן נוסף אשר נפגע בירך, ולאחר מכן ירה לעבר אנשים נוספים ולא פגע בהם. בית המשפט העליון גזר על נאשם 1 6 שנות מאסר תחת 50 חודשי מאסר שגזר עליו ביהמ"ש המחוזי; על נאשם 2 5 שנות מאסר תחת 42 חודשי מאסר שגזר עליו ביהמ"ש המחוזי; ועל נאשם 3 3.5 שנות מאסר תחת 24 חודשי מאסר שגזר עליו ביהמ"ש המחוזי.

בע"פ 1843/19 נעים עמאש נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 2.10.2019) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם ללא עבר פלילי שהורשע בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות והחזקת ונשיאת נשק לאחר שזה חזר בו בהמלצת בית המשפט העליון מערעורו. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם עונש של 4.5 שנות מאסר. במקרה זה ירה הנאשם מספר כדורים לעבר אדם איתו היה מסוכסך ופגע בידו של ילד בן 10

שעמד בסמוך.

בע"פ 1244/15 **אבו עאמר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.04.16), קיבל בית המשפט העליון את ערעור הנאשם שהורשע בעבירה של ניסיון לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות ועבירה של החזקת נשק והפחית את עונשו ל-44 חודשי מאסר חלף 4 שנות מאסר שגזר עליו בית המשפט המחוזי. במקרה זה הנאשם ירה מספר יריות לעבר דלת הרכב בו ישבו המתלונן ובנו אך איש מהם לא נפגע בעקבות סכסוך על שימוש בספסל. במקרה זה בשונה מענייננו הורשע הנאשם בעבירה של ניסיון ולא בעבירה המושלמת.

בע"פ 5717/14 **מדינת ישראל נ' מוסא גדבאן** (פורסם בנבו, 2.12.2014) קיבל בית המשפט העליון את ערעור המאשימה על קולת העונש שנגזר על נאשם שהורשע בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ונשיאת נשק וגזר עליו 30 חודשי מאסר חלף 20 חודשי מאסר שגזר עליו בית המשפט המחוזי. במקרה זה ירה הנאשם במתלונן על רקע חשדו של שהמתלונן פגע בשמו הטוב, שתי יריות כשקליע אחד פגע ברגלו.

בע"פ 1971/19 **מאלק אבו חוסיין נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 30.6.2019) מחק בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם נעדר עבר פלילי שהורשע בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ונשיאת נשק והובלתו שלא כדין לבקשתו. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם עונש של 42 חודשי מאסר. במקרה זה ירה הנאשם על רקע סכסוך כספי מספר כדורים לעבר המתלונן, פגע בו בירך וגרם לו למספר פגיעות.

עיינתי בפסיקה שצרפה המאשימה. בין היתר זו הפנתה ל:

ע"פ 9306/20 **מארון ברגות נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 29.4.2021) במסגרתו נדחה ערעור הנאשם (על הכרעת הדין ועל גזר הדין) שנדון לעונש של 42 חודשי מאסר לאחר שהורשע בביצוע עבירות של גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, נשיאה והחזקה של נשק. במקרה זה הנאשם שירד מרכב נוסע ירה תחילה באוויר, לאחר מכן ירה לעבר המתלונן ובהמשך כששב לרכב ירה פעם נוספת. המתלונן נפגע מרסיסי הקליע. בית המשפט העליון קבע שהעונש נוטה מאוד לקולא, על אף נסיבות אישיות לא פשוטות והעדר עבר פלילי;

ת"פ (מחוזי-מרכז) 41805-11-12 **מדינת ישראל נ' פלוני** (פורסם בנבו, 2.9.2014) גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, איומים ונשיאת נשק עונש של 8 שנות מאסר. במקרה זה ירה נאשם בעל עבר פלילי במתלונן לאחר וויכוח באמצעות אקדח ולאחר שהמתלונן נפל מדמם הצמיד את האקדח לראשו ואיים עליו. למתלונן נגרמו 3 פצעי כניסה של קליע, שברים פתוחים ומרוסקים ברגל ופגיעות נוספות. יצוין, כי בערעור שהגיש הנאשם הוקל עונשו ל-6.5 שנות מאסר (ע"פ 6817/14 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו, 1.5.2016]);

ת"פ (מחוזי-מרכז) 20782-06-09 **מדינת ישראל נ' חסן אבו סבלאן** (פורסם בנבו, 25.9.2011) בית המשפט המחוזי גזר על נאשם ללא עבר פלילי שהורשע לאחר ניהול הליך הוכחות בעבירות של חבלה ופגיעה חמורה בנסיבות מחמירות בצוותא חדא ונשיאת נשק עונש של 60 חודשי מאסר. במקרה זה הנאשם ירה יחד

עם אחר מספר רב של כדורים אל המתלונן, פגע בכתפו וגרם לו לשבר ריסוק. הנאשם הגיש ערעור אותו משך (ע"פ 1312/10 חסן אבו סבלאן נ' מדינת ישראל);

ת"פ (מחוזי-ב"ש) 50101-03-13 **מדינת ישראל נ' חאמד אלהוזיל** (פורסם בנבו, 16.2.2015) גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בעבירות של חבלה ופציעה בנסיבות מחמירות עונש של 7 שנות מאסר. עונש זה הוקל על-ידי בית השפט העליון בערעור שהגיש הנאשם לכדי 5.5 שנות מאסר (ע"פ 1928/15 **חאמד אלהוזיל נ' מדינת ישראל**). במקרה זה, על רקע סכסוך מתמשך, ירה הנאשם, שנשא עליו אקדח במסגרת עבודתו כמאבטח, לעבר רכבו של המתלונן שנסע במקביל אליו, לאחר שדימה שזה אוחז בידו אקדח, וחש שהוא עומד לפגוע בו. בתגובה לכך הנאשם שלף את אקדחו וירה שתי יריות לעבר הרכב של המתלונן שהיה לפניו. כתוצאה מכך המתלונן נפגע בגבו ונגרמה לו נכות בשיעור של 100%, ואדם נוסף שהיה ברכב נפגע באופן קל.

יצוין, כי ב"כ הנאשם ביקש לקבל ארכה לצורך הגשת פסיקה מטעמו, ואולם זו לא הוגשה.

15. לא מצאתי לחרוג בענייננו ממתחם העונש ההולם, וביחס לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות נתתי דעתי להודאת הנאשם שיש בה משום קבלת אחריות וחיסכון בזמן שיפוטי, לכך שהנאשם ניהל עד לאירוע אורח חיים נורמטיבי, לכך שהנאשם נעדר עבר פלילי, לגילו הצעיר, לנסיבות חיי האישיות והמשפחתיות המורכבות ולפגיעה של עונש מאסר ראשון אותו ירצה הנאשם בו ובמשפחתו.

16. מצאתי לתת משקל מסוים גם להסכם ה"סולחה" שנערך בין משפחות הנאשם והמתלונן בית המשפט העליון ציין לא אחת כי קיומו של הליך או הסכם "סולחה" יכול לשמש שיקול בגזירת עונשם של נאשמים בהתקיים תנאים מסוימים באשר הוא נועד ליישב סכסוכים בהסכמה, להשכין שלום ולמנוע המשך האלימות בין הצדדים. בעניין זה ראו, בין היתר ע"פ 3381/16 **חליל אלקרינאוי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.07.2016), פסקה 12.

לצד זאת, סבורני כי אין לתת משקל מכריע ל"סולחה" בשים לב לעובדה שההליך הפלילי מתקיים בין המדינה לפרט נוכח הפגיעה בערכים **חברתיים מוגנים של המדינה** על-ידי הפרט.

על עניין זה כתב צ'זרה בקריה בספרו הידוע: "**על פשעים ועל עונשים**":

יש אנשים היוצאים פטורים מעונש...כאשר מי שנפגע בגינו מוחל להם...הזכות להעניש אינה נתונה ליחיד אלא לכל האזרחים או לשליט. היחיד יכול לוותר רק על חלקו בזכות זו, אך לא לבטל את חלקם של האחרים" (עמ' 76 לתרגום הספר לעברית בהוצאת המרכז האקדמי שלם, התשע"ח).

על כך שאין לתת משקל מכריע ל"סולחה" במשפט הישראלי ראו למשל דנ"פ 3261/03 **מחמוד בן לטוף סרחאן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 9.4.2003):

"עמדתו של בית-משפט זה בעניין סולחה עמדה עיקבית וברורה היא: גם אם עשויה להיות סולחה שיקול לזכות, אין היא שיקול מכריע ובוודאי שאין היא מחייבת את בית המשפט לעת גזירת עונשו של נאשם שהורשע...אכן, במקרים מסוימים אפשר ייתן לסולחה משקל מסוים בקביעת העונש, אלא שכל מקרה יבחן לגופו ולפי נסיבותיו".

כן ראו ע"פ 4461/02 ג'אבר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 23.6.2002), פסקה 3.

17. בעניינו של הנאשם התקבל כאמור תסקיר מטעם שירות המבחן במסגרתו נמנע השירות מלהמליץ על שילוב הנאשם בהליך טיפולי שיקומי. כזכור, שירות המבחן ציין בתסקיר כי הנאשם מתקשה לעמוד בגבולות החוק בהקשרים שונים, מתקשה לראות את האחר, מתקשה להכיר בדפוסיו האלימים, הביע חרטה מילולית בלבד, התקשה לגלות אמפטיה כלפי המתלונן והביע הסתייגות משילוב בהליך טיפולי שהוצע לו. על רקע האמור ההתרשמות היא מקיומה של מסוכנות. שירות המבחן המליץ להשית על הנאשם עונש מוחשי ומרתיע. בשים לב להתרשמות זו של שירות המבחן ולנסיבות ביצוע העבירות נראה כי יש מקום לתת ביטוי בענישה גם לשיקולי הרתעת היחיד.

באשר לשיקולי הרתעת הרבים אציין, כי יש לדחות את גישת ב"כ הנאשם בהקשר של הקריאה להחמרה בענישה בעבירות הנשק והאלימות בכלל ובמגזר הערבי בפרט. ראשית אדגיש, כי הקריאה להחמרה בענישה, במישור המשפטי והציבורי כאחד, לא נשמעה אך בחודשים האחרונים. מדובר בקריאה שמהדהדת מזה מספר שנים, וודאי גם עובר למעשיו של הנאשם שבוצעו בשנת 2021.

שנית, אף שתיקון חוק העונשין לעניין קביעת עונש מזערי בעבירות נשק לא חל בעניינו, הרי שמגמת ההחמרה בענישה בעבירות אלו נמשכת כבר מספר שנים, הרבה לפני התיקון האמור:

"...לעיתים מדיניות הענישה הנוהגת ביחס לעבירה מסוימת אינה מספקת, ועל בית המשפט להורות על החמרה בענישה על מנת לקדם ולהגן על הערכים אשר ביסודה, ובכך לבלום את נפיצותן של עבירות מסוימות ההופכות ל"מכת מדינה", ולתת ביטוי לחומרה שיש לייחס להן... השימוש בנשק חם ככלי ליישוב סכסוכים הפך לרעה חולה... בשנים האחרונות אף חלה עליה מתמדת במספר אירועי הירי המדווחים למשטרה (ראו למשל: דו"ח מבקר המדינה התמודדות משטרת ישראל עם החזקת אמצעי לחימה לא חוקיים ואירועי ירי ביישובי החברה הערבית וביישובים מעורבים 28 (2018)). על רקע המציאות אותה אנו חווים למרבה הצער מדי יום, אנו עדים לקריאה ציבורית נרגשת להגברת האכיפה כלפי עבירות נשק - ולהחמרה במדיניות הענישה הנוהגת. בית משפט זה לא נותר אדיש למול השימוש הגובר בנשק חם, והדגיש לא אחת את הצורך בענישה מחמירה ומרתיעה כלפי השימוש בו לשם פתרון סכסוכים. זאת במיוחד כאשר השימוש בו נעשה בסביבת בתי מגורים...בהתאם לכך ולנוכח ריבוי מקרי הירי, יש לנקוט במדיניות ענישה מחמירה כלפי ביצוע עבירות החזקת נשק שלא כדין, ועל אחת כמה וכמה שימוש בנשק חם ופציעתם של קורבנות שונים עקב כך. הצורך במדיניות ענישה מחמירה נחוץ במיוחד כאשר השימוש בנשק גורר פגיעה בגוף ובנפש, וכאשר מבצעי העבירות אינם

מוסרים את כלי הנשק לידי רשויות החוק - ובכך מוסיפים לפגוע בביטחון הציבור וקיים חשש תמידי לשימוש עברייני חוזר בנשק זה, כמו גם להגעתו של נשק זה לגורמים עוינים ובכללם גורמי טרור. נמצא אפוא כי בנסיבות הדיון, ראוי ונכון להחמיר את מדיניות הענישה הנוהגת, זאת בין היתר על מנת להרתיע עבריינים פוטנציאליים משימוש בו כאמצעי ליישוב סכסוכים" (ענין סובח הנ"ל פסקאות 16-17).

למרבה הצער, דברים נכוחים אלה של בית המשפט העליון, שנכתבו בשנת 2019, כוחם יפה גם היום, ואולי ביתר שאת.

18. לאור כל האמור לעיל אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 42 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, לא לעבור עבירת

אלימות מסוג פשע או עבירת נשק.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, לא לעבור עבירת אלימות מסוג עוון.

ד. פיצוי למתלונן בסך של 5,000 ₪. הפיצוי ישולם בתוך שנה מהיום.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

ניתן היום, ט"ז אדר א' תשפ"ב, 17 פברואר 2022, במעמד הצדדים.